

RAADSVOORSTEL

Datum 17 september 2019	Raadsvergadering 17 oktober 2019	Agendapunt
-----------------------------------	--	-------------------

Programmaveld Bestuur	
---------------------------------	--

Wettelijke basis De algemene geheimhoudingsverplichting vanuit de Algemene Wet Bestuursrecht (artikel 2:5). De formele geheimhoudingsplicht vanuit de Gemeentewet (artikelen 25, 55 en 86)

Voorstel tot 1. het vaststellen van het Protocol Openbaarheid en Geheimhouding gemeente Papendrecht 2019; 2. het intrekken van het Protocol Openbaarheid en Geheimhouding gemeente Papendrecht (2016).

Gevraagde beslissing 1. het Protocol Openbaarheid en Geheimhouding gemeente Papendrecht 2019 vast te stellen; 2. het Protocol Openbaarheid en Geheimhouding gemeente Papendrecht (2016) in te trekken.

Financiële consequenties N.v.t.

Duurzaamheidsconsequenties N.v.t.

<p><u>Inleiding</u></p> <p><i>Twee uitgangspunten bij delen informatie</i></p> <p>Als het gaat om het delen van informatie tussen raad en college zijn twee algemene uitgangspunten van belang:</p> <ol style="list-style-type: none">1. De algemene inlichtingenplicht op grond van artikel 169 e.v. Gemeentewet. In deze artikelen is de informatieplicht van het college en het informatierecht van de raad verder uitgewerkt. Het college geeft de raad gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen die de raad nodig heeft voor het uitvoeren van zijn taak. Dit is een belangrijk uitgangspunt in het kader van het dualisme. De inlichtingen kunnen mondeling en schriftelijk worden verstrekt. De raad kan geen kaders stellen of controle uitvoeren als hij niet wordt geïnformeerd.2. Alles openbaar tenzij... In het openbaar bestuur geldt het uitgangspunt 'Alles is openbaar, tenzij...' Verantwoording en transparantie zijn de pijlers van de democratie. Raadsleden moeten in openheid met elkaar en met de samenleving kunnen spreken over wat er in de gemeente omgaat. Tegelijkertijd zijn er situaties waarin het (wettelijk) noodzakelijk is dat de informatie niet of niet meteen openbaar wordt. Daarvoor is in de Algemene wet bestuursrecht (Awb), Gemeentewet en de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) een regeling opgenomen. <p>Dit is lokaal verder uitgewerkt in het Reglement van orde en in de in 2016 vastgestelde Gedragscodes Integriteit met Uitvoeringsafspraken Integriteit en het Protocol Openbaarheid en Geheimhouding. Bij de vaststelling van het protocol in 2016 is afgesproken dat het protocol na een jaar zou worden geëvalueerd.</p>
--

Term 'vertrouwelijkheid' in praktijk diffuus en daarmee ongewenst

In het Protocol Openbaarheid en Geheimhouding is de mogelijkheid opgenomen dat het college kan bepalen dat informatie in beslotenheid wordt gedeeld met de raad. De status 'vertrouwelijk' heeft juridisch geen wettelijke grondslag. In het protocol uit 2016 is om die reden de opmerking opgenomen dat het beter is de kwalificatie 'vertrouwelijk' niet te gebruiken voor stukken in het verkeer tussen raad en college of burgemeester waar daadwerkelijke 'geheimhouding' wordt beoogd.

In de praktijk is echter de term 'vertrouwelijkheid' nog altijd meer gebruikt dan dat informatie onder 'geheimhouding' is aangeboden. Aangezien vertrouwelijkheid, beslotenheid en geheimhouding per definitie gevoelige onderwerpen betreffen, is het van belang dat het voor een ieder duidelijk is hoe in dergelijke gevallen te handelen. In het voorliggende voorstel is het protocol hierop aangepast. De mogelijkheid van het 'vertrouwelijk' delen van informatie is daarbij niet expliciet meer opgenomen. Hierdoor is het duidelijk dat informatie die geheim is, ook onder geheimhouding dient te worden aangeboden, dit om raadsleden te beschermen.

In de praktijk doen zich situaties voor die niet direct onder het stempel geheim gerangschikt kunnen worden, doch waarvan openbaarmaking op dat moment (nog) niet gewenst is. Geadviseerd wordt daar de term 'niet openbaar' voor te gebruiken. Voorbeelden: mededelingen over bedrijfsvoering of personeel, komst Koning, ontwikkelingen t.a.v. acquisitie grote bedrijven, niet openbare besluiten lijsten van het college, etc. Vaak kan deze informatie onder embargo worden verstrekt.

Theoretisch blijven bij de dan 'niet openbare besluiten' zich dezelfde moeilijkheden voordoen als bij de tot op heden gebruikelijke term 'vertrouwelijk', maar de term vertrouwelijk is als het ware besmet (en werd in de praktijk ook gebruikt wanneer daadwerkelijk 'geheim' werd bedoeld).

Duidelijkheid gewenst i.v.m. bescherming (duo)raadsleden

Op het schenden van geheimhouding staat een strafrechtelijke sanctie. De impact van een verdenking van, onderzoek naar en veroordeling van een bestuurder of (duo)raadslid voor lekken van geheime informatie moet niet worden onderschat. Duidelijkheid vooraf is van belang, zodat niet zelf een inschatting gemaakt moet worden of in een concreet geval vertrouwelijk hetzelfde is als geheim.

Duidelijkheid van belang voor samenspel college en raad

Ook in het samenspel tussen college en raad is een duidelijk onderscheid tussen openbaar en geheim van belang. Het informeren van de raad, ook over gevoelige informatie, staat in het teken van de algemene inlichtingenplicht en dient om de raad zijn taak uit te kunnen laten voeren. Het is niet de bedoeling om hiermee een politiek debat te voorkomen, uit te stellen of te beïnvloeden.

Aanscherpingen in protocol

Gelet op de input van fracties, de ervaringen in andere gemeenten en om in de toekomst volstreekte duidelijkheid te krijgen over wat openbaar en geheim stellen wij de volgende aanscherpingen van het protocol voor:

1. Onderscheid: openbaarheid en geheimhouding

In Papendrecht wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen openbaarheid en geheimhouding. De term vertrouwelijk wordt niet gehanteerd.

Geheime informatie kan schriftelijk of mondeling met de raad worden gedeeld. Bij documenten blijkt de geheimhouding uit een besluit dat geheimhouding is opgelegd. In de meeste gevallen gaat het om geheimhouding die is opgelegd door het college. In dat geval wordt het collegebesluit bij het stuk gevoegd. Als het gaat om geheimhouding die tijdens een vergadering is opgelegd, bijvoorbeeld op het behandelde in een besloten vergadering, blijkt dit besluit ondubbelzinnig uit het verslag van die vergadering dat wordt toegevoegd.

2. De raad heeft het laatste woord

De gemeenteraad moet altijd kunnen beslissen of de met hen gedeelde informatie openbaar of geheim is. Uitgangspunt is dat informatie met de raad gedeeld wordt. Bij documenten beslist de raad over het opleggen en/of bekrachtigen van de geheimhouding. Wanneer de raad mondeling wordt geïnformeerd, besluit de raad over de geheimhouding van hetgeen besproken is. Op het verslag van de vergadering wordt geheimhouding opgelegd.

Geheime informatie kan ook in het fractievoorzittersoverleg worden gedeeld. De fractievoorzitters bepalen vervolgens of en hoe de raad wordt geïnformeerd.

Nb! Als op verzoek van individuele raadsleden aan hen geheime informatie ter beschikking wordt gesteld, dan geldt dit uitgangspunt niet.

3. **Duidelijker normenkader**

In alle gevallen, of de raad nu mondeling of schriftelijk (in raadsvoorstel) onder geheimhouding wordt geïnformeerd, wordt in het raadsvoorstel, raadsbesluit dan wel in het verslag (bij mondelinge mededeling) duidelijk gemaakt:

- a. Wat precies geheim is;
- b. Waarom de geheimhouding noodzakelijk is (art. 10 WOB, categorie benoemd mét nadere toelichting);
- c. Hoe lang de geheimhouding duurt;
- d. Dat de geheimhouding in principe niet gedeeld wordt met anderen. Dit is niet nodig omdat alle raads- en duo-raadsleden kennis kunnen nemen van de schriftelijke geheime informatie en de verslagen van de besloten vergaderingen.

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

de burgemeester,

R. van Netten

A.J. Moerkerke